

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2012

Ενδεικτικές Απαντήσεις

Λατινικά

κατεύθυνσης

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

A.1

Εσύ ν' αναζητήσεις (αναζήτησε) τα ίχνη του ανθρώπου, (σε) παρακαλώ, και με πολύ μεγάλη φροντίδα είτε στείλε τον στη Ρώμη, είτε φέρ' τον μαζί σου όταν επιστρέφεις από την Έφεσο. Μη σε απασχολήσει πόσο αξίζει ο άνθρωπος. Γιατί είναι μικρής αξίας όποιος είναι τόσο τιποτένιος (τέτοιος μασκαράς). Αλλά εξαιτίας της ελεεινής πράξης και του θράσους του δούλου τόσο οργίστηκε ο Αίσωπος, ώστε τίποτα να μην μπορεί να είναι πιο ευχάριστο σ' αυτόν από την επανάκτηση του δραπέτη.

Αυτές εγώ έβαζα πάντοτε μπροστά μου ως παράδειγμα επιθυμώντας να διοικώ και να διαχειρίζομαι καλά την πολιτεία. Με το να λατρεύω και με το να σκέφτομαι τους έξοχους ανθρώπους (άνδρες), διαμόρφωνα (διέπλαθα) την ψυχή και το νου μου. Γιατί έτσι με το να επιδιώκω δηλαδή μόνο τον έπαινο και την τιμή και με το να θεωρώ ότι είναι μικρής αξίας όλα τα βάσανα του σώματος και όλοι οι κίνδυνοι του θανάτου, μπόρεσα να ριχτώ σε τόσους πολλούς και τόσο μεγάλους αγώνες για τη σωτηρία σας.

Παρατηρήσεις

B1.

summa:	superiore
parvi:	minime
preti:	pretium
scelus:	scelera
tanto dolore:	tantus dolor
nihil:	nulla re
ei:	earum
gratius:	gratiores
quas:	cui
bene:	meliora
rem:	re
mentem:	mentium
omnes:	omni
cruciatus:	cruciatu

Σ σύγχρονο

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ-ΘΕΤΙΚΗ-ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΠΑ.Λ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2012

Ενδεικτικές Απαντήσεις

B2.

investiga:	investiganto
mitte:	misistis
rediens:	redeunt
deduc:	deduxerit
noli:	non vis
sit:	essemus
adfectus est:	adficeris/ adficere
possit:	potuisse
gerendi:	gererentur
administrandi:	administravisses
colendo:	cultu
proponebam:	proposuissent
conformabam:	conformatum iri
expetendo:	expetivero/ expetiero
obicere:	obiectura

 σύγχρονο

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ-ΘΕΓΙΚΗ-ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΠ.Λ.

Γ1α.

Tu **noli** hominem **investigare**

Tu **ne** hominem **investigaveris**

Γ1β.

... vel Epheso **dum redis**, tecum **deduc**

Γ1γ.

Epheso: **απρόθετη αφαιρετική κίνησης από τόπο (απομάκρυνση)** στο **rediens**

tecum: **εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει συνοδεία** στο **deduc**

nihili: **Γενική κατηγορηματική της αξίας** στο **est**

dolore: **αφαιρετική οργανική του μέσου** στο **est adfectus**

cupidus: **επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου** στο **ego**

gerendi: **απρόθετη γενική Γερουνδίου ως συμπλήρωμα (γενική αντικειμενική)** στο **cupidus**

tot: **επιθετικός προσδιορισμός** στο **dimicationes**

mortis: **Γενική επεξηγηματική** στο **pericula**

me: **αντικείμενο** στο απαρέμφατο **obicere/ ευθεία ή άμεση αυτοπάθεια**

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2012

Ενδεικτικές Απαντήσεις

Γ2α.

ut nihil gratius ei possit esse quam recuperatio fugitivi: Είναι μία δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο ρήμα της κύριας πρότασης "*Sed propter ... est adfectus*". Εισάγεται με το συμπερασματικό σύνδεσμο **ut** και είναι αποφατική επειδή ο σύνδεσμος συνοδεύεται από το **nihil**. Στην κύρια πρόταση προηγείται η αντωνυμία **tanto**, προεξαγγελτική συμπεράσματος. Εκφέρεται με Υποτακτική επειδή στη Λατινική το αποτέλεσμα θεωρείται πάντοτε μια υποκειμενική κατάσταση. Ειδικότερα εκφέρεται με Υποτακτική Ενεστώτα (*possit*) γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (*est adfectus*) και αναφέρεται στο παρόν- μέλλον. Παρατηρείται ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων διότι το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του. Σύμφωνα με την ακολουθία των χρόνων δηλώνεται το σύγχρονο στο παρόν- μέλλον.

Γ2β.

Cogitando homines excellentes: Cogitandis hominibus excellentibus Πρόκειται για **προαιρετική** Γερουνδιακή έλξη αφού έχουμε **απρόθετη αφαιρετική** Γερουνδίου (*cogitando*) με αντικείμενο σε **αιτιατική**.

Γ2γ.

Cicero dicit eas se cupidum bene gerendi et administrandi rem publicam, semper sibi / ipsi proponere.

Ωστόσο, σύμφωνα με το συντακτικό του Α. Γιαγκόπουλου, *Συντακτικό της λατινικής γλώσσας*, εκδ. Ζήτη 2001, το συντακτικό του Ε. C. Woodcock, *a new Latin syntax*, Bristol, 1992 και τη *Γραμματική της λατινικής γλώσσας* του Θ. Α. Κακριδή, σελ. 231, παράγρ. 268/ 1, το ρήμα Παρατατικού της Λατινικής, στην απαρεμφατική σύνταξη τρέπεται σε απαρέμφατο Παρακειμένου, άρα η περίοδος γίνεται: **Cicero dicit eas se cupidum bene gerendi et administrandi rem publicam, semper sibi / ipsi proposuisse.**

Επιμέλεια: Ι. Μαρκούρης

ΣΧΟΛΙΟ

- ✓ Τα θέματα ήταν σαφή, σχετικά μικρής δυσκολίας και κάλυπταν ευρύ φάσμα της Γραμματικής και του Συντακτικού
- ✓ Τα αποσπάσματα που δόθηκαν για μετάφραση προέρχονταν από τα πρώτα κείμενα του Σχολικού Βιβλίου και δεν παρουσίαζαν προβλήματα στην απόδοσή τους.
- ✓ Ιδιαίτερη προσοχή απαιτούσε το υποερώτημα Γ2γ του συντακτικού που ζητάγε τη μετατροπή ενός αποσπάσματος από το δεύτερο κείμενο, σε πλάγιο λόγο με τη χρήση απαρεμφάτου και την αντικατάσταση των αντωνυμιών *quas, mihi* από τις *eas* και *sibi* αντίστοιχα.
- ✓ Πρβ. ΣΥΓΧΡΟΝΗ βιβλιοθήκη, *Λατινικά Γ' Λυκείου*, σελ. 163, παράδειγμα 173 και σελ. 140, Ν° 4, τα ερωτήματα Γ1β και Γ2α αντίστοιχα.